

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Kristýna Čajková
Česká inspekce životního prostředí
Bakalářská práce

Olomouc 2019

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Česká inspekce životního prostředí vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 12. 9. 2019

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce JUDr. Ondřeji Víchovi, Ph.D. za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce.

Úvod	5
1. Právní úprava České inspekce životního prostředí	7
1.1. <i>Historický exkurz právní úpravou</i>	7
1.2. <i>Současná právní úprava</i>	9
2. Pravomoc a působnost České inspekce životního prostředí	12
2.1. <i>Organizace České inspekce životního prostředí</i>	12
2.2. <i>Pravomoc a působnost České inspekce životního prostředí</i>	14
2.3. <i>Pravomoc a působnost v jednotlivých oblastech</i>	16
2.3.1. <i>Základní pojmy</i>	16
2.3.2. <i>Ochrana ovzduší</i>	21
2.3.3. <i>Ochrana vody</i>	23
2.3.4. <i>Odpadové hospodářství</i>	25
2.3.5. <i>Ochrana přírody</i>	29
2.3.6. <i>Ochrana lesa</i>	33
3. Vybrané případy	35
Závěr	40
Seznam použitých zdrojů	42
Abstrakt	48
Abstract	48
Seznam klíčových slov	49
Key words	49

Úvod

Životní prostředí je pro lidský život a život vůbec naprosto nepostradatelnou a zároveň velmi nedocenenou součástí. Je však čím dál více negativně ovlivňováno lidskou činností, a samo o sobě se v žádném případě nedokáže důsledkům této negativní činnosti bránit či ji dokonce zastavit. Po dlouhou dobu si lidstvo absolutně neuvědomovalo ekologické důsledky činností jako kácení deštných pralesů, těžba nerostů, či zcela běžné činnosti jako produkce oxidu uhličitého a jiných odpadů.

Tomuto se odborníci začali věnovat až v šedesátých letech 20. Století, kdy se začaly projevovat důsledky lidské činnosti na životní prostředí. Do tohoto období se datuje vznik práva životního prostředí jako právního odvětví.¹ Prvním mezinárodním dokumentem na celosvětové úrovni zabývající se životním prostředím, byla Deklarace Konference Organizace spojených národů o životním prostředí z 16. Června 1972.² Ta jako první zakotvila právo na životní prostředí jako základní lidské právo.³

S takovým vývojem bylo naštěstí pouze otázkou času, kdy v jednotlivých státech – i na našem území – vznikne specializovaný orgán nadaný množstvím pravomocí zabývající se ochranou životního prostředí.

Tato práce se zabývá právě takovým orgánem, tj. Českou inspekcí životního prostředí (dále jen „ČIŽP“). Cílem práce je poskytnutí komplexního náhledu na tento orgán jako na instituci chránící životní prostředí, a zároveň nadanou pravomocemi rozhodovat právě ve věcech ochrany životního prostředí. Právní úprava týkající se ČIŽP je značně roztříštěná, proto bude práce, která toto téma komplexně upravuje, přínosná.

Protože z povahy věci je nejdůležitější činností ČIŽP ochrana životního prostředí, jeví se jako velmi vhodné prozkoumat blíže ochranu jednotlivých složek životního prostředí. Tato práce tedy zkoumá zejména to, jaké pravomoci má ČIŽP vzhledem k jednotlivým složkám životního prostředí při jejich ochraně dle příslušných zákonů. To, jak efektivně tuto činnost ČIŽP provádí, je předneseno na konkrétních nedávných případech z jednotlivých složek životního prostředí.

---

¹ JANČÁŘOVÁ Ilona a kol., *Právo životního prostředí: obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2016. 21 s.

² CHMELÍK, Jan a kol., *Ekologická kriminalita a možnosti jejího řešení*. Praha: Linde Praha, a. s., 2005. 10 s.

³ Deklarace Konference Organizace spojených národů o životním prostředí ze dne 16. Června 1972, bod 1.

Práce se člení na 3 kapitoly. První kapitola se zabývá právní úpravou, která se týká ČIŽP, a to jak historickou, tak současnou. Druhá kapitola je značně členěna, první podkapitola se zabývá organizací ČIŽP, druhá podkapitola se zabývá obecně působností a pravomocemi ČIŽP, a třetí podkapitola se zabývá působností a pravomocemi v jednotlivých složkách životního prostředí dle jednotlivých zákonů, k tomu je však vhodné v této podkapitole nejprve definovat samotné složky životního prostředí a jejich podsložky. Poslední – třetí kapitola – je praktickou kapitolou. Zabývá se nedávnými významnými případy, opět je členěna dle jednotlivých složek životního prostředí dle jednotlivých zákonů.

Pro jednotlivé kapitoly jsou typické různé druhy zdrojů, obecně však mezi hlavní zdroje patří odborné monografie týkající se práva životního prostředí, celá řada zákonů a jiných právních – i zahraničních – předpisů. Významným zdrojem jsou také webové stránky ČIŽP, které obsahují zejména důležité informace o organizaci ČIŽP, články a výroční zprávy. Jelikož se jedná o oficiální stránky orgánu státní správy, lze veškeré informace na těchto stránkách uvedené bez dalšího považovat za pravdivé.

1. Právní úprava České inspekce životního prostředí

1.1. Historický exkurz právní úpravou

Předchůdcem ČIŽP, a zároveň vůbec prvním orgánem ochrany životního prostředí na našem území, byla Státní vodohospodářská inspekce (dále jen „inspekce“), zřízená vyhláškou ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství č. 136 z 3. Zář 1960, o Státní vodohospodářské inspekci. Hlavním úkolem této inspekce bylo kontrolovat u uživatelů vody – vyjma domácností – dodržování povoleného odběru vody a hospodárné využívání vody ve výrobě, množství a jakost odpadních vod, výstavbu, provoz a udržování čisticích zařízení, a plánování, přípravu a provoz zařízení a opatření ke zlepšení využití vody a ochrany vod. Inspekce však neměla téměř žádné pravomoci, pouze měla právo vstupovat do závodů, další činnosti musela provádět v součinnosti s jinými orgány. Vyhláška prošla několika novelizacemi, jednou z nich bylo také přejmenování na Českou vodohospodářskou inspekci v roce 1987. V listopadovém období se výrazně začaly projevovat snahy o zřízení orgánu ochrany životního prostředí, který by měl dalekosáhlejší pravomoci než Česká vodohospodářská inspekce.⁴

Právě tyto snahy vedly ke zřízení ČIŽP dne 19. 6. 1991 zákonem č. 282/1991 Sb., Zákon o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa (dále jen „ZČIŽP“). Jedná se o orgán státní správy s celostátní působností podřízený ministerstvu životního prostředí (dále jen „MPŽ“). ČIŽP byla zřízena jako rozpočtová organizace s vlastním statutem.⁵

Již v roce 1991, kdy původní znění zákona nabylo účinnosti, zasahoval ZČIŽP do řady jiných zákonů, jako například zákon č. 61/1977 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon ČNR č. 96/1977 Sb., o hospodaření v lesích a státní správě lesního hospodářství, na jejichž základě může ČIŽP uložit pokutu do výše 1 000 000 Kčs právnickým či fyzickým osobám (dále jen „PO či FO“), které svojí činností ohrozí nebo poškodí životní prostředí tak, že neplní opatření uložená orgány životního prostředí (dále jen „ŽP“)⁶.

---

⁴ VUČKA, Václav. O jednom významném, ale zapomenutém výročí. [online]. Čižp.cz, 29. 10. 2010 [cit. 28. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/O-jednom-vyznamnem-ale-zapomenutem-vyroci.html>>.

⁵ § 1 zákona č. 282/1991 Sb., O České inspekci životního prostředí, ve znění zákona č. 282/1991 Sb.

⁶ Tamtéž § 4

Od té doby prošel ZČIŽP řadou novelizací. První významnou novelizací byla změna výše pokut uvedených v §§ 4 a 5, a to z 1 000 000 Kč na 5 000 000 Kč⁷, a z 2 000 000 Kč na 10 000 000 Kč⁸, a to zákonem č. 309/2002 Sb. a zákonem č. 149/2003 Sb. Další významnou novelizací byl z. č. 227/2009 Sb., který vložil do ZČIŽP § 1a, který upravuje součinnost ČIŽP s Ministerstvem vnitra (dále jen „MV“) a Policií České republiky (dále jen „PČR“) při poskytování údajů.⁹ Další významnou novelizací je z. č. 250/2014 Sb., který významným způsobem mění organizaci ČIŽP, tomuto tématu ale bude věnována samostatná podkapitola.¹⁰

---

⁷ § 4 zákona č. 282/1991 Sb., O České inspekci životního prostředí, ve znění zákona č. 309/2002 Sb., a zákona č. 149/2003 Sb.

⁸ Tamtéž § 5

⁹ § 1a zákona č. 282/1991 Sb., O České inspekci životního prostředí, ve znění zákona č. 227/2009 Sb.

¹⁰ § 1 zákona č. 282/1991 Sb., O České inspekci životního prostředí, ve znění zákona č. 250/2014 Sb.

1.2. Současná právní úprava

Aktuální znění ZČIŽP je ve znění z. č. 183/2017 Sb., který provedl změny ve více než 200 zákonů.¹¹ Vzhledem k tomu, že ZČIŽP není zdaleka jediným právním předpisem upravující problematiku ČIŽP, je vhodné si tyto rozdělit do kategorií, a to obecné, ochrana ovzduší, ochrana vod, ochrana hospodářství a ochrana přírody.

Mezi obecné právní předpisy upravující problematiku ČIŽP patří z. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SR“), který obecně upravuje správní řízení¹², z. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“), který upravuje trestné činy proti životnímu prostředí¹³, z. č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje zejména povinnosti provozovatelů při předcházení a nápravě ekologické újmy a řízení o nich¹⁴, a z. č. 123/1998 Sb., zákon o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů který je speciální vůči z. č. 106/1999 Sb., zákon o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů¹⁵,

Mezi zákonné předpisy upravující činnost ČIŽP v ochraně ovzduší patří zejména z. č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, na jehož základě může ČIŽP například uložit opatření ke zjednaní nápravy¹⁶, dále z. č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů, dle něhož ČIŽP například kontroluje plnění povinností stanovených provozovatelům¹⁷, dále z. č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění pozdějších předpisů, na jehož základě může ČIŽP například uložit opatření ke zjednaní nápravy¹⁸. Předpisy upravující činnost ČIŽP v ochraně ovzduší nejsou

---

¹¹ Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích

¹² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

¹³ § 293 a násl. zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶ § 22 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ § 26 zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸ § 14 zákona č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění pozdějších předpisů

pouze zákonné předpisy, ale také vyhlášky MŽP a nařízení Evropského parlamentu a Rady a nařízení Komise.¹⁹

Mezi zákonné předpisy upravující činnost ČIŽP v ochraně vod patří zejména z. č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“), který ČIŽP opravňuje k ukládání odstranění a nápravě zjištěných nedostatků v zákonem vymezených případech²⁰, dále z. č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o prevenci závažných havárií“), který například ustavuje ČIŽP jako jeden z orgánů provádějících kontrolu dle tohoto zákona²¹, dále z. č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dle něhož je ČIŽP jedním z orgánů státní správy dle tohoto zákona²², dále z. č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, dle něhož ČIŽP projednává přestupky dle tohoto zákona²³. Mezi podzákonné předpisy upravující činnost ČIŽP při ochraně vod patří zejména nařízení vlády a vyhlášky ministerstev.²⁴

Mezi zákonné předpisy upravující činnost ČIŽP v odpadovém hospodářství patří zejména z. č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dle něhož může ČIŽP například uložit původci či oprávněné osobě povinnost požádat pověřenou osobu o hodnocení nebezpečných vlastností odpadu,²⁵ dále z. č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (chemický

---

¹⁹ Česká inspekce životního prostředí [online]. ČIŽP.cz, 26. 11. 2014 [Cit. 8. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Ochrana-ovzduši-1>>.

²⁰ § 112 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

²¹ § 43 zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

²² § 16 zákona č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

²³ § 6 zákona č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

²⁴ Česká inspekce životního prostředí [online]. ČIŽP.cz, 5. 6. 2014 [Cit. 8. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Ochrana-vod-1>>.

²⁵ § 6 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

zákon), dle něhož je ČIŽP jedním z orgánů státní správy dle tohoto zákona²⁶, dále z. č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dle něhož je ČIŽP jedním z orgánů státní správy dle tohoto zákona²⁷. Mezi podzákoné právní předpisy upravující činnost ČIŽP v odpadovém hospodářství patří zejména nařízení vlády a vyhlášky ministerstev.²⁸

Mezi zákonné předpisy upravující činnost ČIŽP při ochraně přírody a krajiny patří zejména z. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody krajiny, ve znění pozdějších předpisů, dle něhož je ČIŽP orgánem ochrany přírody nadaným pravomocí kontrolovat orgány veřejné správy, fyzické a právnické osoby při ochraně přírody a krajiny²⁹. Dále mezi zákonné předpisy v oblasti ochrany přírody a krajiny patří zákon o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů, dle něhož je ČIŽP orgánem vykonávajícím státní správu, dále zákon o zoologických zahradách, dle kterého ČIŽP například projednává některé přestupky, zákon o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a geneticky modifikovanými produkty, dle něhož ČIŽP projednává přestupky a zákon o ochraně zemědělského půdního fondu, dle něhož ČIŽP projednává některé přestupky. Mezi podzákoné právní předpisy upravující činnost ČIŽP v ochraně přírody patří zejména vyhlášky ministerstev.³⁰

Mezi zákonné předpisy upravující činnost ČIŽP při ochraně lesa patří zejména ZČIŽP, v němž je ochrana lesa jako jediná přímo upravena, ochrana jiných statků je přímo upravena pouze ve speciálních zákonech,³¹ dále z. č. 289/1995 Sb., zákon o lesích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen lesní zákon)³². Mezi podzákoné právní předpisy upravující činnost ČIŽP v ochraně lesa patří zejména vyhlášky ministerstev.³³

---

²⁶ § 23 zákona č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

²⁷ § 31 zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

²⁸ Česká inspekce životního prostředí [online]. ČIŽP.cz, 29. 11. 2012 [Cit. 8. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Odpadove-hospodarstvi-1>>.

²⁹ § 80 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

³⁰ Česká inspekce životního prostředí [online]. ČIŽP.cz, 15. 8. 2016 [Cit. 10. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Ochrana-prirody-1>>.

³¹ § 2 a násl. zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů

³² Z. č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů

³³ Česká inspekce životního prostředí [online]. ČIŽP.cz, 29. 11. 2012 [Cit. 10. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Ochrana-lesa-1>>.

2. Pravomoc a působnost České inspekce životního prostředí

2.1. Organizace České inspekce životního prostředí

ČIŽP se člení na ústředí, respektive ředitelství, a oblastní inspektoráty. Jedná se o organizační složku státu, přímo podřízenou MŽP.³⁴

V čele ředitelství ČIŽP stojí ředitel jmenovaný ministrem životního prostředí. Jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě.³⁵ Na obsazení místa ředitele se koná výběrové řízení. Zaměstnanec nebo jiná osoba se ho může zúčastnit podáním žádosti.³⁶ O jmenování rozhoduje ministr životního prostředí společně s rozhodnutím o přijetí do služebního poměru.³⁷ O odvolání rozhodne buď ministr životního prostředí, nebo se ředitel odvolá sám písemnou žádostí.³⁸ Ředitelem ČIŽP je od 1. 12. 2014 Erik Geuss.³⁹

Ředitelství má postavení řídicího, organizačního a metodického orgánu. Metodická činnost je vykonávána odbornými odděleními, které se člení na dva odbory, a to odbor technické ochrany a integrované prevence, a odbor ochrany přírody, lesa a CITES. Odbor technické ochrany a integrované prevence se dále člení na oddělení ochrany ovzduší, ochrany vod, odpadového hospodářství a integrovaných agend. Odbor ochrany přírody, lesa a CITES se dále dělá na oddělení ochrany přírody, ochrany biodiverzity a CITES a ochrany lesa.⁴⁰

Oblastních inspektorátů je deset, a to v Praze, Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem, Liberci, Hradci Králové, Havlíčkově Brodě, Brně, Olomouci a Ostravě, spolu se dvěma pobočkami ve Zlíně a Karlových Varech.⁴¹ Jednotlivé oblastní inspektoráty působí jako regionální složky inspekce, ale nelze je považovat za samostatný správní orgán, tzn. Postavení správního orgánu má pouze samotná

³⁴ § 1 zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů

³⁵ Tamtéž

³⁶ § 25 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů

³⁷ Tamtéž § 23

³⁸ Tamtéž § 60

³⁹ *Česká inspekce životního prostředí* [online]. ČIŽP.cz, 4. 12. 2014 [Cit. 10. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Reditel>>.

⁴⁰ Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2018* [online]. ČIŽP.cz, 29. 4. 2019 [cit. 10. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocní-zpráva-CIZP-2018.html>>. 8 s.

⁴¹ JANČÁROVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: obecná část*. 1. Vydání. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2016. 203 s.

ČIŽP.⁴² Pro rok 2018 je nejvytíženějším oblastním inspektorátem inspektorát v Praze, nejméně vytíženým inspektorátem inspektorát v Liberci.⁴³ V čele oblastního inspektorátu stojí vedoucí, jeho výběr, jmenování a odvolání se taktéž řídí zákonem o státní službě.⁴⁴

Úkoly inspekce plní inspektoři. Ti se při výkonu kontroly prokazují průkazem inspekce, který je dokladem o jejich pověření ke kontrole.⁴⁵ ČIŽP má přes 400 inspektorů, stav k 31. 12. 2018 byl celkem 408 inspektorů. V roce 2018 inspektoři provedli celkem 16572 kontrol, což je mírný nárůst oproti předcházejícímu roku. V průměru na jednoho inspektora tedy vychází přibližně 41 kontrol.⁴⁶

---

⁴² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. Května 2013, sp. Zn. 3 As 23/2013.

⁴³ Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2018* [online]. ČIŽP.cz, 29. 4. 2019 [cit. 10. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocní-zprava-CIZP-2018.html>>. 11 s.

⁴⁴ § 1 zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ Tamtéž

⁴⁶ Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2018* [online]. ČIŽP.cz, 29. 4. 2019 [cit. 10. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocní-zprava-CIZP-2018.html>>. 11 s.

2.2. Pravomoc a působnost České inspekce životního prostředí

ČIŽP je odborným orgánem s celostátní působností, který je podřízen MŽP. Je pověřena dozorem nad respektováním právních předpisů v oblasti životního prostředí.⁴⁷ Spolu s územními orgány státní správy, Celní správou, Českou obchodní inspekcí, Policií České republiky, Státní energetickou inspekcí, strážemi, správci povodí, Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským a odborně způsobilými osobami se jedná o kontrolní orgán ochrany životního prostředí.⁴⁸

Provádí inspekce, má pravomoc na základě zjištěných nedostatků ukládat opatření k nápravě zjištěných nedostatků a sankčních opatření za nedodržování právních předpisů z oblasti životního prostředí. V rámci své činnosti zpracovává stanoviska pro jiné orgány státní správy. Dále má pravomoc omezovat, popřípadě zastavovat provoz, pokud by vážně ohrožoval životní prostředí. Podílí se také na řešení starých ekologických zátěží,⁴⁹ jako například skládky odpadů, průmyslové areály či nezabezpečené sklady nebezpečných látek.⁵⁰ Co se týče vztahu k fyzickým a právnickým osobám, řeší jejich podněty, poskytuje jim informace na základě žádostí o informace a informuje veřejnost, veřejné sdělovací prostředky i orgány státní správy o údajích o životním prostředí, které při inspekční činnosti získává.⁵¹

Spolupracuje také s inspekčními orgány zemí EU a sítí inspekčních orgánů EU, tj. IMPEL. Jedná se o mezinárodní neziskovou organizaci orgánů životního prostředí členských států EU, přistupujících a kandidátských zemí EU, Evropského hospodářského prostoru a Evropského sdružení volného obchodu.⁵² Činnost IMPELu spočívá zejména v mezinárodní spolupráci při vymáhání práva, včetně výměny informací a zkušeností mezi orgány životního prostředí v nejširším slova smyslu, podpory rozvoje národních sítí orgánů pro ochranu ŽP a identifikaci a rozvoji dobrých

⁴⁷ JANČÁŘOVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: obecná část*. 1. Vydání. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2016. 203 s.

⁴⁸ HANÁK, Jakub, PRŮCHOVÁ, Ivana a kol. *Kontrolní mechanismy při prosazování ochrany životního prostředí*. 1. Vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 19 – 20 s.

⁴⁹ Česká inspekce životního prostředí [online]. ČIŽP.cz, 2. 12. 2014 [Cit. 22. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Pusobnosti>>.

⁵⁰ Ministerstvo životního prostředí [online]. Mžp.cz, 6. 8. 2019 [Cit. 6. 8. 2019]. Dostupné na <https://www.mzp.cz/cz/stare_ekologicke_zateze>.

⁵¹ Česká inspekce životního prostředí [online]. ČIŽP.cz, 2. 12. 2014 [Cit. 22. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Pusobnosti>>.

⁵² IMPEL [online]. Impel.eu, 6. 8. 2019 [Cit. 6. 8. 2019]. Dostupné na <<https://www.impel.eu/about-impel/>>.

a pokud možno co nejlepších postupů, pokud jde o inspekce a další činnosti kontrolních orgánů.⁵³

Vykonává dozorové pravomoci v pěti oblastech, a to v oblasti ochrany ovzduší, ochrany vody, odpadového hospodářství, ochrany přírody a krajiny a ochrany lesa.⁵⁴ Tyto pravomoci budou rozebrány níže.

---

⁵³ Česká inspekce životního prostředí [online]. ČIŽP.cz, 10. 11. 2015 [Cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/About-IMPEL.html>>.

⁵⁴ Česká inspekce životního prostředí [online]. ČIŽP.cz, 4. 8. 2016 [Cit. 22. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Slozky-CIZP>>.

2.3. Právomoc a působnost v jednotlivých oblastech

2.3.1. Základní pojmy

Ovzduší:

Jedná se o jednu z nejdůležitějších složek životního prostředí, bez které člověk nemůže fyzicky přežít. Zákonná definice ovzduší je velmi strohá, zákon o ochraně ovzduší říká pouze, že se jedná o vnější ovzduší v troposféře.⁵⁵ Je však jasné, že ovzduší je třeba ochraňovat před znečišťováním, případně alespoň znečišťování minimalizovat, nelze-li mu zabránit. Právě k minimalizaci znečišťování slouží emisní limity pro jednotlivé znečišťující látky, jejich skupiny, pachové látky, přípustná tmavost kouře, přípustná míra obtěžování zápachem emisní stropy či redukční cíle pro jednotlivé znečišťující látky či jejich skupiny.⁵⁶

Voda:

Vzhledem k tomu, že Česká republika je vnitrozemský stát, není tedy nutné, aby zde existovala speciální právní úprava pro mořské vody. Česká republika je však vázána právním řádem EU, a tudíž je pro ni závazná i směrnice o strategii pro mořské prostředí,⁵⁷ přestože se České republiky přímo nedotýká.

Pro české prostředí je důležitá právní úprava povrchových a podzemních vod. Povrchové vody jsou vody, které se přirozeně vyskytují na zemském povrchu, zejména vodní toky. Ty se dále dělí na drobné vodní toky a významné vodní toky. Podzemní vody jsou vody, které se přirozeně vyskytují pod zemským povrchem v pásmu nasycení v přímém styku s horninami, a řadí se k nim také vody, které protékají podzemními drenážními systémy a vody ve studnách.

Dále existují tzv. vody zvláštní, zvláštní pro jejich specifické vlastnosti nebo zvláštní místo výskytu. Jedná se o přírodní léčivé zdroje, zdroje přírodních minerálních vod, vody, které jsou vyhrazenými nerosty a vody důlní.

Další skupinou vod jsou vody odpadní.⁵⁸

---

⁵⁵ § 2 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁶ DUDOVÁ, Jana. *Právo na ochranu veřejného zdraví*. 1. Vydání. Praha: Linde Praha, 2011. 363 s.

⁵⁷ Článek 27 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. Června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky

⁵⁸ JANČÁŘOVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: zvláštní část*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 93 – 94 s.

Zajímavostí je, že povrchové ani podzemní vody nejsou předmětem vlastnictví ani součástí pozemku. V okamžiku odebrání vody z povrchové či podzemní vody se teprve stávají předmětem vlastnictví.⁵⁹

Odpad:

Odpadem je dle zákona o odpadech každá movitá věc, které se osoba zbavuje či má úmysl se jí zbavit.⁶⁰ Taková definice je záměrně velmi široká, aby pojala co největší množství předmětů, a tím naplňovala zásadu vysoké úrovně ochrany.

Ke zbavování se odpadu dochází, když je věc předána k odstranění či k využití či předána osobě oprávněné ke sběru či výkupu odpadů. Také existuje povinnost zbavit se takové movité věci, kterou nepoužívá k původnímu účelu a zároveň ohrožuje životní prostředí nebo byla na základě právního předpisu vyřazena.⁶¹

Odpady lze dělit na nebezpečný odpad, komunální odpad a odpad podobný komunálnímu. Toto dělení je pouze obecné, existují i zvláštní právní úpravy pro konkrétní druhy odpadů, jako například pro radioaktivní odpady.⁶²

Obaly:

Obal lze definovat jako výrobek z libovolného materiálu, sloužící k pojmání, ochraně, manipulaci, dodávce, případně prezentaci výrobku či výrobků určených spotřebiteli či jinému konečnému uživateli (dále jen „spotřebitel“). Primární je zde tedy účel. Zároveň je nutné, aby buď v místě nákupu tvořil prodejní jednotku pro spotřebitele, nebo aby v místě nákupu tvořil skupinu jednotek, ať již je tato skupina prodávána spotřebiteli nebo slouží jen jako pomůcka pro umístění do regálů v místě prodeje zboží a může být bez ovlivnění vlastností z výrobku odstraněn, nebo aby usnadnil manipulaci s určitým množstvím prodejních jednotek nebo skupinových obalů a usnadnil tak jejich přepravu.⁶³

---

⁵⁹ Tamtéž 96 s.

⁶⁰ § 3 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ JANCÁŘOVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: zvláštní část*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 455 s.

⁶² Tamtéž 456 – 458 s.

⁶³ § 2 zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Chemické látky:

Chemickou látkou se rozumí látka bez ohledu na to, jestli se vyskytuje samostatně nebo ve směsi nebo v přípravku a jestli je vyrobená či se vyskytuje přirozeně, s výjimkou živých organismů. Tato definice zahrnuje pesticidy a průmyslové chemické látky. Nebezpečné chemické látky lze dělit na zakázané chemické látky, přísně omezené chemické látky a vysoce nebezpečnou obchodní úpravu pesticidu.⁶⁴ Jedná se o jeden z hlavních zdrojů ohrožení životního prostředí. Chemické látky jsou sice jednoznačným přínosem, nesou s sebou ale také vysoké riziko pro zdraví člověka i životního prostředí.⁶⁵

Příroda a krajina:

Zákon o ochraně přírody a krajiny postrádá definici přírody. Jedná se o neurčitý právní pojem, který zahrnuje množství biotopů, tj. souborů veškerých neživých i živých činitelů, které ve vzájemném působení vytvářejí životní prostředí určitého jedince, druhu, populace, společenstva. Naproti tomu krajinu definuje jako část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, která je tvořena souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky.⁶⁶

CITES:

Jedná se o globální multilaterální mezinárodní smlouvu v rámci OSN, podepsanou téměř všemi státy světa. Český název je Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.⁶⁷ Nejedná se však o obchodní dohodu, spíše má za cíl regulaci obchodu s ohroženými druhy za účelem ochrany těchto druhů.

Ohrožené druhy:

Mezi ohrožené druhy se v současnosti řadí asi 5000 druhů živočichů a 25000 druhů rostlin. Dle stupně ohrožení se dělí do 3 kategorií.

---

⁶⁴ Článek 2 Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu ze dne 10. září 1998, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁵ ZÁSTĚROVÁ, Jana. *Mezinárodní právo životního prostředí – II. Část*. Beroun: Eva Roztoková – IFEC, 2008. 150 – 151 s.

⁶⁶ § 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁷ DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Mezinárodní právo životního prostředí – II. Část*. Beroun: Eva Roztoková – IFEC, 2008. 131 – 132 s.

První kategorií jsou druhy bezprostředně ohrožené vyhubením. S těmi lze komerčně nakládat pouze za přísně stanovených podmínek a zcela výjimečně. Druhou kategorií tvoří druhy, které by se mohly stát ohroženými, kdyby mezinárodní obchod s nimi nebyl přísně regulován a druhy s nimi zaměnitelné. Třetí kategorií tvoří druhy, u nichž jednotlivé státy prohlásí, že v mezích daného státu jsou předmětem zvýšené ochrany s cílem preventivního zamezení nadměrného odebírání z přírody.⁶⁸

Geneticky modifikované organismy a genetické produkty:

Geneticky modifikovaný organismus je organismus, kromě člověka, jehož dědičný materiál byl změněn genetickou modifikací provedenou některým z technických postupů stanovených zákonem o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a geneticky modifikovanými produkty.

Genetický produkt je jakákoli věc, která obsahuje jeden nebo více geneticky modifikovaných organismů, a která byla vyrobena nebo jinak získána bez ohledu na stupeň jejího zpracování a je určena k uvedení do oběhu.⁶⁹

Existují 3 způsoby nakládání s geneticky modifikovanými organismy a geneticky modifikovanými produkty, a to uzavřené nakládání, uvádění do životního prostředí a uvádění do oběhu.⁷⁰

Půda:

Půdu lze vnímat ve 2 rovinách, a to jako zemský povrch, tj. pozemek, respektive parcelu, a jako hmotný substrát, tj. zemina, respektive materiál. Zemský povrch hraje roli spíše ve věcech týkajících se vlastnictví, zatímco z hlediska ochrany životního prostředí je důležitější právě hmotný substrát.⁷¹

Zemědělský půdní fond:

Tento pojem zahrnuje jak pozemky zemědělsky obhospodařované, tj. orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty, tak pozemky, které byly a mají být nadále obhospodařované, ale dočasně nejsou. Do

---

⁶⁸ Tamtéž 132 s.

⁶⁹ JANČÁŘOVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: zvláštní část*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 517 s.

⁷⁰ DUDOVÁ, Jana. *Právo na ochranu veřejného zdraví*. 1. Vydání. Praha: Linde Praha, 2011. 258 s.

⁷¹ DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Mezinárodní právo životního prostředí – II*. Část. Beroun: Eva Roztoková – IFEC, 2008. 117 – 118 s.

zemědělského půdního fondu náleží také rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže a nezemědělská půda nutná k zajišťování zemědělské výroby, jako polní cesty, odvodňovací příkopy, závlahové vodní nádrže apod.⁷²

Les:

Les je tvořen pozemky i lesními porosty na ně vázanými. Každý les tvoří řadu ekologických funkcí, zejména ekologické, klimatické, protihlukové, hydrologické, rekreační apod.

Lesy jsou v dnešní době ohrožovány na své existenci, a to jako přírodními, tak lidskými vlivy. Mezi přírodní vlivy se řadí zejména výskyt škůdců, sesuvy půdy, větrné a sněhové kalamity a vznik a šíření požárů nevyvolaných člověkem. Mezi lidské vlivy patří zejména změny klimatu, imise znečišťujících látek do ovzduší, požáry vyvolané člověkem a nevhodné a nepřiměřené obhospodařování lesů.⁷³

---

⁷² § 1 zákona České národní rady č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů

⁷³ DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Mezinárodní právo životního prostředí – II.* Část. Beroun: Eva Roztoková – IFEC, 2008. 113 – 114 s.

2.3.2. Ochrana ovzduší

ČIŽP vykonává správní dozor v oblasti ochrany ovzduší, tj. jedná se o orgán ochrany ovzduší.⁷⁴ Je to prvostupňový orgán nadaný pravomocí rozhodovat o přestupcích právnických osob a podnikajících fyzických osob dle zákona o ochraně ovzduší,⁷⁵ pokud toto nepřísluší kupříkladu celnímu úřadu. Dále rozhoduje o některých přestupcích dle zákona o obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů⁷⁶ a o některých přestupcích dle zákona o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech.⁷⁷ O odvolání pak ve všech případech rozhoduje MŽP. Odvolání nemá suspenzivní účinek.⁷⁸

V případě neplnění povinností provozovatelem stacionárního zdroje, který je zároveň podnikající fyzickou osobou nebo právnickou osobou, má právo uložit opatření ke zjednání nápravy. Neprovede-li provozovatel opatření ke zjednání nápravy ve stanovené lhůtě, má ČIŽP právo vydat rozhodnutí o zastavení provozu. V případě provozování stacionárního zdroje bez povolení k provozu, rozhodne ČIŽP rovněž o zastavení provozu. Odvolání nemá odkladný účinek.⁷⁹

V případě provádění stavby stacionárního zdroje může vydat závazné stanovisko k provedení takové stavby, a to do 15 dnů ode dne doručení podkladů ve věci.⁸⁰ Provozovatel stacionárního zdroje má povinnost umožnit osobám pověřeným ČIŽP přístup ke zdroji a jeho příslušenství, používaným palivům a surovinám a technologiím souvisejícím s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje za účelem kontroly dodržování povinností stanovených zákonem. Dále musí provozovatel stacionárního zdroje oznamovat ČIŽP výskyt a odstraňování takových technických závad na zdroji, které mají za následek vyšší úroveň znečišťování. Provozovatel také předkládá ČIŽP protokol o jednorázovém měření emisí, a to do 90 dnů od provedení měření, a v případě překročení emisních limitů je povinen toto překročení oznámit.⁸¹ ČIŽP provádí při výkonu kontroly měření emisí za účelem

⁷⁴ § 27 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁵ Tamtéž § 26

⁷⁶ § 25 zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁷ § 20 zákona č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁸ § 27 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů a § 26 zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁹ § 22 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁸ Tamtéž § 12

⁸¹ Tamtéž § 17

ověření plnění emisních limitů a zjištění úrovně znečišťování. Následně ČIŽP zasílá protokol o tomto měření bez zbytečného odkladu příslušnému krajskému úřadu. Takové měření je ČIŽP povinna oznámit provozovateli nejméně 5 dní předem.⁸²

Při vzniku či ukončení smogové situace má MŽP povinnost o tomto neprodleně informovat ČIŽP.⁸³

Dle zákona o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech je ČIŽP správcem poplatku za regulované látky.⁸⁴ Při zjištění porušení povinností stanovených tímto zákonem je ČIŽP oprávněna uložit opatření k nápravě.⁸⁵ Také má právo žádat od dovozce, vývozce, prodejce a přepravce výrobků nebo zařízení, které obsahují regulované látky, předložení dodacího listu a celních dokladů ke kontrole.⁸⁶

V případě, že pověřený zaměstnanec ČIŽP má podezření na porušení tohoto zákona, má právo odebírat vzorky za účelem zjištění totožnosti regulovaných látek nebo fluorovaných skleníkových plynů a následně na náklady kontrolovaných osob provádět jejich rozbory. V případě podezření na výskyt zakázaných látek ve výrobku má pověřený zaměstnanec právo zajistit výrobky, které by tyto látky mohly obsahovat, a to až do zjištění výsledku rozboru. O tomto rozhoduje ČIŽP rozhodnutím. Právo zajistit regulované látky má pověřený zaměstnanec také v případě zjištění zakázaných regulovaných látek. O tomto ČIŽP taktéž rozhoduje rozhodnutím. Kontrolovaná osoba proti takovému rozhodnutí může podat námitky, které však nemají suspenzivní účinek. Rozhoduje o nich ředitel ČIŽP.⁸⁷

---

⁸² Tamtéž § 6

⁸³ Tamtéž § 10

⁸⁴ § 6 zákona č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁵ Tamtéž § 14

⁸⁶ Tamtéž § 5

⁸⁷ Tamtéž § 26

2.3.3. Ochrana vody

ČiŽP vykonává státní správu v oblasti ochrany vod.⁸⁸ Ministerstvo zemědělství a MŽP jako vrchní správní dozor kontrolují, jak ČiŽP provádí ustanovení vodního zákona.⁸⁹ MŽP je ústředním správním úřadem pro řízení ve věcech ČiŽP.⁹⁰ ČiŽP spolupracuje s vodoprávními úřady a Státním fondem životního prostředí České republiky.⁹¹

Projednává některé přestupky dle vodního zákona. Přestupky, které neprojednává ČiŽP, projednává Státní plavební správa, orgány Policie České republiky nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností.⁹² Ukládá povinnost provést opatření k nápravě závadného stavu, případně opatření k zajištění náhradního odběru vod, vyžaduje-li to povaha věci. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, činí takto na náklady původce.⁹³

Přísluší jí kontrolovat, jak podnikající fyzické či právnické osoby dodržují povinnosti stanovené vodním zákonem, a to na úseku nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, ochrany uvedených vod včetně jejich ochrany při provozování plavby, havárií ohrožujících jakost těchto vod, vodních děl určených ke zneškodňování znečištění v odpadních vodách nebo k jejich vypouštění, ochrany vodních poměrů a vodních zdrojů, uvádění vypouštění odpadních vod do povrchových nebo podzemních do souladu s požadavky zákona v případech vyžadujících zvláštní pozornost. Má právo ukládat odstranění a nápravu zjištěných nedostatků, jejich příčin a škodlivých následků, zjistí-li porušení povinností na výše uvedených úsecích. Dále má právo nařídit v oblasti, ve které jí přísluší vykonávat kontrolu, zastavení výroby nebo jiné činnosti, pokud velmi závažným způsobem ohrožuje veřejný zájem a životní prostředí. Také kontroluje dodržování ustanovení o poplatcích, provádí kontrolní zjišťování jakosti a množství vypouštěných odpadních vod včetně zjišťování zdrojů znečišťování, v pochybnostech rozhoduje o tom, zda jde o čištěné odpadní vody.⁹⁴

---

⁸⁸ § 104 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁹ Tamtéž § 111

⁹⁰ Tamtéž §108

⁹¹ Tamtéž §112

⁹² Tamtéž 125l

⁹³ Tamtéž § 42

⁹⁴ Tamtéž § 112

Vede centrální evidenci havárií.⁹⁵ Při havárii má právo dávat původci havárie pokyny. Hasičský záchranný sbor a Policie České republiky mají povinnost o havárii ČIŽP informovat. Pokud si ČIŽP vyžádá poskytnutí potřebných údajů od osob, které se zúčastnily zneškodňování havárie, jsou tyto osoby povinny je poskytnout.⁹⁶

Má oprávnění žádat výstupy z kontrolního systému pro zjišťování úniků závadných látek do povrchových nebo podzemních vod.⁹⁷

Vlastníci pozemků, na nichž se nachází koryta vodních toků, jsou povinni umožnit ČIŽP výkon jejích oprávnění.⁹⁸

Správci povodí jsou povinni poskytnout ČIŽP na žádost technické, ekonomické a jiné údaje, jež mají k dispozici.⁹⁹

Má právo žádat od rybníkáře evidenci hospodaření dle zákona o rybářství.¹⁰⁰

---

⁹⁵ Tamtéž

⁹⁶ Tamtéž § 41

⁹⁷ Tamtéž § 39

⁹⁸ Tamtéž § 50

⁹⁹ Tamtéž § 54

¹⁰⁰ Tamtéž § 39

2.3.4. Odpadové hospodářství

ČiŽP je pověřena výkonem veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství.¹⁰¹ Jedná se o prvostupňový orgán, o odvolání pak rozhoduje MŽP jako ústřední orgán odpadového hospodářství.¹⁰²

Dává MŽP podněty k uplatnění vrchního státního dozoru. Dává podněty krajskému úřadu k zákazu provozu zařízení k odstraňování odpadů, nesplňuje-li provozovatel tohoto zařízení právní předpisy týkající se odpadového hospodářství a mohlo-li by v důsledku toho dojít k závažné ekologické újmě.

Spolupracuje s obecními úřady, orgány ochrany veřejného zdraví, celními úřady, Hasičským záchranným sborem, Policií České republiky a orgány Finanční správy České republiky, případně dalšími správními úřady, obcemi a kraji. Také jim poskytuje odbornou pomoc.

Kontroluje, jak jsou právníckými osobami, fyzickými osobami oprávněnými k podnikání a obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí MŽP a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadu.¹⁰³

ČiŽP projednává některé přestupky právníckých osob a podnikajících fyzických osob dle zákona o odpadech. Dalšími orgány projednávajícími přestupky dle tohoto zákona jsou obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady.¹⁰⁴ Uloží-li pokutu, vymáhá ji příslušný správce daně. O odvolání proti rozhodnutí ČiŽP pak rozhoduje MŽP.¹⁰⁵ Dále projednává některé přestupky fyzických nepodnikajících osob dle zákona o odpadech. Přestupky, které neprojednává ČiŽP, projednává příslušný obecní úřad.¹⁰⁶ O odvolání pak rozhoduje MŽP.¹⁰⁷

MŽP může podat ČiŽP podnět k zahájení řízení o přestupku, a to v případě, že zjistí nedostatky v činnosti provozovatele systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zvláštního zákona. Jedná se ale pouze o možnost, tzn., že zde není povinnost dát podnět

---

¹⁰¹ § 71 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰² Tamtéž § 72

¹⁰³ Tamtéž § 76

¹⁰⁴ Tamtéž § 66

¹⁰⁵ Tamtéž § 68

¹⁰⁶ Tamtéž § 69

¹⁰⁷ Tamtéž § 72

k zahájení řízení. MŽP o tomto rozhoduje na základě povahy a závažnosti zjištěného nedostatku.¹⁰⁸

Policie České republiky předává orgánům ČIŽP zjištěné podněty k provedení vlastních nápravných opatření. Policie České republiky si při plnění úkolů může vyžádat odbornou pomoc orgánů ČIŽP.¹⁰⁹

Co se týče platnosti osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu vydaného pověřenou osobou, má ČIŽP oprávnění pozastavit platnost takového osvědčení na dobu nejvýše 60 dnů, a to vzniknou-li pochybnosti o dodržení správných metod nebo postupu stanovených pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadu nebo způsobu a četnosti kontrol nebezpečných vlastností nebo vzniknou-li pochybnosti o výsledku hodnocení nebezpečných vlastností odpadu. Odvolání proti takovému rozhodnutí nemá odkladný účinek. Dále má oprávnění takové osvědčení odejmout, a to v případě, že nebyly dodrženy metody nebo postup stanovený pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadu nebo nebezpečné vlastnosti nebyly vyhodnoceny správně. Odvolání proti takovému rozhodnutí taktéž nemá odkladný účinek. K tomuto účelu má ČIŽP přístup k záznamům o provedených hodnoceních nebezpečných vlastností odpadů vedených v integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí. Také do tohoto systému zapisuje údaje o pozastavení platnosti nebo odnětí osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu.¹¹⁰ V případě pochybnosti o tom, že původce odpadu nebo oprávněná osoba odpad správně zařadili, může ČIŽP rozhodnutím uložit povinnost požádat pověřenou osobu o hodnocení nebezpečných vlastností odpadu.¹¹¹

Dále může ČIŽP až do doby zjednání nápravy zakázat uvádět na trh nebo do oběhu baterie nebo akumulátory, které nesplňují požadavky stanovené zákonem, nebo pozastavit uvádění takových baterií nebo akumulátorů na trh nebo do oběhu. Hrozí-li poškození lidského zdraví nebo životního prostředí, může současně nařídit stažení takových baterií nebo akumulátorů z trhu.¹¹²

Z hlediska činností přesahujících území České republiky je ČIŽP oprávněna provádět kontroly na místě vzniku odpadu, u oznamovatele a příjemce a na

---

¹⁰⁸ Tamtéž § 31p

¹⁰⁹ Tamtéž § 77a

¹¹⁰ Tamtéž § 9

¹¹¹ Tamtéž § 6

¹¹² Tamtéž § 79

hraničních přechodech. Také je oprávněna provádět kontrolu dokladů a odebírat a analyzovat vzorky.¹¹³ Také zpracovává plány kontrol přepravy odpadů, a to dle přímo použitelného předpisu EU.¹¹⁴ Při přepravě použitých elektrozařízení do České republiky, z ní nebo přes ni, je jejich držitel povinen na požádání ČIŽP prokázat, že přepravovaná elektrozařízení nejsou odpadem. Za tímto účelem musí mít držitel pro ČIŽP k dispozici kopie daňového dokladu, kopie smlouvy o převodu vlastnictví, v níž je uvedeno, že elektrozařízení jsou určena k přímému opětovnému použití a že jsou plně funkční, dokumentace o každém jednotlivém kusu přepravovaného zboží, které není starší než 3 měsíce, prohlášení držitele, že přepravovaná elektrozařízení nejsou odpadem.¹¹⁵

ČIŽP je také pověřena výkonem státní správy v oblasti uvádění látek, respektive látek obsažených ve směsích a v předmětech na trh nebo jejich používání a v uvádění směsí na trh nebo jejich používání dle chemického zákona.¹¹⁶

Dle tohoto zákona ČIŽP kontroluje, jak jsou výrobci, dovozci, následnými uživateli, distributory a dodavateli předmětů dodržována ustanovení chemického zákona a souvisejících právních předpisů a rozhodnutí správních orgánů. Dále ukládá pokuty za porušení povinností dle chemického zákona a souvisejících právních předpisů a rozhodnutí správních orgánů.¹¹⁷ Dalšími orgány vykonávajícími státní správu dle tohoto zákona jsou MŽP, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo obrany, krajské hygienické stanice, celní úřady, Státní úřad inspekce práce a Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský.¹¹⁸

Aby mohla ČIŽP tyto činnosti efektivně vykonávat, má oprávnění nahlížet do celní evidence chemických látek a směsí vyvezených z území České republiky a dovezených na území České republiky. Také má právo si z této evidence pořizovat výpisy a kopie.¹¹⁹

ČIŽP vykonává státní správu také v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů dle zákona o obalech.¹²⁰

---

¹¹³ Tamtéž § 76

¹¹⁴ Tamtéž § 72

¹¹⁵ Tamtéž § 37r

¹¹⁶ § 23 zákona č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁷ Tamtéž § 27

¹¹⁸ Tamtéž § 23

¹¹⁹ Tamtéž § 30

¹²⁰ § 31 zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Kontroluje plnění povinnosti zpětného odběru, při zjištění porušení těchto povinností ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty. Nositelé těchto povinností jsou povinni jí na žádost prokázat zajištění plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů.¹²¹

Dalšími orgány příslušnými k projednávání přestupků dle tohoto zákona jsou krajské hygienické stanice, Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Státní ústav pro kontrolu léčiv a Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv.¹²² Odvolacím orgánem proti rozhodnutí ČIŽP je pak MŽP.¹²³ MŽP také kontroluje činnost autorizovaných obalových společností, zjistí-li nedostatky, může dle závažnosti a povahy zjištěného nedostatku podat podnět k ČIŽP k zahájení řízení o přestupku.¹²⁴

K tomuto účelu má oprávnění žádat prokázání pravdivosti údajů vedených a ohlašovaných v evidenci Seznamu osob, které jsou nositeli povinnosti zpětného odběru nebo využití odpadu z obalů.¹²⁵

---

¹²¹ Tamtéž § 40

¹²² Tamtéž § 46

¹²³ Tamtéž § 32

¹²⁴ Tamtéž § 24

¹²⁵ Tamtéž § 15

2.3.5. Ochrana přírody

Dle zákona o ochraně přírody a krajiny je ČIŽP orgánem ochrany přírody a krajiny.¹²⁶ Jedná se spíše o obecnou právní úpravu, ochrana přírody a krajiny je upravena zejména ve zvláštních zákonech. MŽP řídí činnost ČIŽP v oblasti ochrany přírody a krajiny. ČIŽP je prvostupňový orgán ve věcech ochrany přírody a krajiny, tj. projednává přestupky dle zákona o ochraně přírody a krajiny.¹²⁷ Dalšími orgány, které projednávají přestupky dle tohoto zákona, jsou obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady, správa národního parku a Agentura ochrany přírody a krajiny.¹²⁸ Odvolacím orgánem proti rozhodnutím ČIŽP je pak MŽP.¹²⁹

ČIŽP kontroluje, jak jsou orgány veřejné správy, vyjma ústředních orgánů, právníckými a fyzickými osobami dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí týkající se ochrany přírody a krajiny. Zjišťuje a eviduje případy ohrožení a poškození přírody a krajiny, jejich příčiny a osoby zodpovědné za jejich vznik či trvání. Má oprávnění vyžadovat prokazování původu a totožnosti zvláště chráněné rostliny, zvláště chráněného živočicha nebo rostliny a živočicha chráněného dle mezinárodních smluv nebo zvláštního právního předpisu. Rozhoduje o možnosti a podmínkách uvedení do původního stavu z důvodu poškození, zničení nebo nedovolené změny přírody a krajiny. Nelze-li tak, může uložit povinnost provést přiměřená náhradní opatření a odebírat nedovoleně držené jedince zvláště chráněných druhů. Je oprávněna v případech hrozící škody nařídít omezení, popřípadě zastavení škodlivé činnosti až do doby odstranění jejich nedostatků a příčin.¹³⁰ Také je oprávněna stanovit fyzickým a právníckým osobám podmínky pro výkon činnosti, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, případně takovou činnost zakázat.¹³¹

Zvláštní právní úprava činnosti ČIŽP v oblasti ochrany přírody a krajiny je upravena zejména v zákoně o obchodování s ohroženými druhy, zákoně o zoologických zahradách, zákoně o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty a zákoně o ochraně zemědělského půdního fondu.¹³²

---

¹²⁶ § 75 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

¹²⁷ Tamtéž § 79

¹²⁸ Tamtéž § 80

¹²⁹ Tamtéž § 79

¹³⁰ Tamtéž § 80

¹³¹ Tamtéž § 66

¹³² Česká inspekce životního prostředí [online]. ČIŽP.cz, 15. 8. 2016 [Cit. 28. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Ochrana-prirody-1>>.

Dle zákona o obchodování s ohroženými druhy je ČIŽP orgánem vykonávajícím státní správu. Je příslušná k projednávání přestupků dle tohoto zákona. Také vede evidenci osob uznaných z přestupku dle tohoto zákona.

Dle tohoto zákona provádí kontrolu, zjišťuje totožnost osob v souvislosti s ochranou ohrožených druhů, kontroluje dodržování licence udělené ministerstvem, zadržuje nebo zabavuje vybrané exempláře, ukládá opatření k zajištění povinností vyplývajících z tohoto zákona a z nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy, zadržuje nebo zabavuje některé vybrané exempláře, zjišťuje skutečnosti týkající se dovozu a vývozu exemplářů, jiných jedinců, výrobků z tuleňů nebo regulovaných kožešin a spravuje exempláře, regulované kožešiny, výrobky z tuleňů a jiné jedince zajištěné v trestním řízení.¹³³

Při porušení povinností v oblasti obchodování s ohroženými druhy je ČIŽP oprávněna nařídit omezení či zastavení činnosti až do doby odstranění příčin a nedostatků.¹³⁴

Při kontrole a kontrole zákazu dovozu, vývozu a tranzitu exemplářů, jiných jedinců, výrobků z tuleňů a regulovaných kožešin spolupracuje ČIŽP s Generálním ředitelstvím cel. Dále během kontroly materiálně a organizačně zajišťuje podmínky pro umístění exemplářů, jiných jedinců, výrobků z tuleňů nebo regulovaných kožešin, a to taktéž spolu s Generálním ředitelstvím cel.¹³⁵

Celní úřady při celním dohledu nad zbožím spolupracují s ČIŽP a dalšími orgány. Kontrolují zejména, zda je daný exemplář doprovázen dokladem CITES¹³⁶ – tj. povolení či potvrzení mezinárodního převozu na základě Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin¹³⁷ – respektive obdobným předepsaným dokladem, zda exemplář odpovídá údajům v CITES a zda je živý exemplář převážen předepsaným způsobem.¹³⁸

---

¹³³ § 25 zákona č. 100/2004 Sb., O ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

¹³⁴ Tamtéž § 30

¹³⁵ Tamtéž § 25

¹³⁶ Tamtéž § 26

¹³⁷ DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Mezinárodní právo životního prostředí – II. Část*. Beroun: Eva Roztoková – IFEC, 2008. 131 – 132 s.

¹³⁸ § 26 zákona č. 100/2004 Sb., O ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Přísluší jí správa záchranných center, jejichž zřízení povoluje MŽP. MŽP si k tomu vyžádá vyjádření ČIŽP.¹³⁹ Provozovatel je pak povinen předložit na vyžádání ČIŽP evidenci svěřených exemplářů a vyúčtování nezbytných nákladů na péči o svěřené živé exempláře.¹⁴⁰

Dle zákona o zoologických zahradách je ČIŽP orgánem, který kontroluje, jak jsou fyzickými i právníckými osobami dodržována jednotlivá ustanovení tohoto zákona.¹⁴¹ Projednává přestupky dle tohoto zákona. Také vede evidenci osob, které byly pravomocně uznány vinnými z přestupku dle tohoto zákona.¹⁴²

Jedná se o prvoinstanční orgán, o odvolání pak rozhoduje MŽP. MŽP při své činnosti v této oblasti spolupracuje s ČIŽP.¹⁴³ MŽP si ke každé žádosti o udělení licence k provozu musí vyžádat písemné vyjádření ČIŽP,¹⁴⁴ a MŽP má pak povinnost neprodleně ČIŽP informovat o zrušení licence.¹⁴⁵

ČIŽP poskytuje MŽP informace o provedených kontrolách a uložených pokutách nebo jiných obdobných opatřeních dle tohoto zákona, také může provozovateli rozhodnutím uložit odstranění nedostatků.¹⁴⁶ MŽP ve spolupráci s ČIŽP provádí pravidelnou kontrolu, a to nejméně jednou za 2 roky.¹⁴⁷

Dle zákona o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty je ČIŽP správním orgánem na úseku nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty.¹⁴⁸ Jedná se o prvoinstanční orgán projednávající přestupky dle tohoto zákona¹⁴⁹, o odvolání rozhoduje MŽP.¹⁵⁰

ČIŽP samostatně nebo ve spolupráci s dalšími správními orgány na úseku nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty kontroluje, jak jsou právníckými a fyzickými osobami dodržována ustanovení právních předpisů a podmínky stanovené rozhodnutími ministerstva. Dále ukládá právníckým a fyzickým osobám opatření k nápravě, může zakázat další nakládání nebo jiné

---

¹³⁹ Tamtéž 29a

¹⁴⁰ Tamtéž 29c

¹⁴¹ § 12 zákona č. 162/2003 Sb., o zoologických zahradách, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴² Tamtéž § 17

¹⁴³ Tamtéž § 11

¹⁴⁴ Tamtéž § 5

¹⁴⁵ Tamtéž § 8

¹⁴⁶ Tamtéž § 12

¹⁴⁷ Tamtéž § 13

¹⁴⁸ § 27 zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴⁹ Tamtéž § 36

¹⁵⁰ Tamtéž § 28

zacházení s geneticky modifikovaným organismem nebo genetickým produktem. O těchto skutečnostech neprodleně informuje MŽP.¹⁵¹

V případě zajištění zboží celním úřadem je celní úřad povinen neprodleně tomto informovat ČIŽP.¹⁵²

Ostatní správní orgány provádějící odbornou kontrolu dle tohoto zákona podávají inspekci v případě zjištění porušení tohoto zákona podnět k zahájení řízení a informují o tomto MŽP.¹⁵³

ČIŽP je orgánem ochrany zemědělského půdního fondu dle zákona o ochraně zemědělského půdního fondu.¹⁵⁴ Jedná se o prvoinstanční orgán, projednává některé přestupky dle tohoto zákona.¹⁵⁵ Dalším orgánem projednávajícím přestupky dle tohoto zákona je obecní úřad obce s rozšířenou působností.¹⁵⁶ Odvolacím orgánem je pak MŽP.¹⁵⁷ Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský informuje neprodleně ČIŽP o případech znečištění nebo poškození zemědělské půdy.¹⁵⁸

Všechny orgány ochrany zemědělského půdního fondu spolu navzájem spolupracují.¹⁵⁹

---

¹⁵¹ Tamtéž § 31

¹⁵² Tamtéž § 32

¹⁵³ Tamtéž § 33

¹⁵⁴ § 13 zákona České národní rady č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁵ Tamtéž § 16a

¹⁵⁶ Tamtéž § 15

¹⁵⁷ Tamtéž § 17

¹⁵⁸ Tamtéž § 17b

¹⁵⁹ Tamtéž § 18

2.3.6. Ochrana lesa

Ochrana lesa zaujímá mezi ostatními složkami životního prostředí zvláštní postavení. Jeho ochrana je totiž jako jediná přímo zakotvena v ZČIŽP.

ČIŽP dozírá nad dodržováním právních předpisů a rozhodnutí týkajících se funkcí lesů jako složky životního prostředí, právníckými i fyzickými osobami,¹⁶⁰ provádí kontroly, revize, prověrky, šetření apod.¹⁶¹ Projednává přestupky fyzických, fyzických podnikajících a právníckých osob, jedná se tedy o prvoinstanční orgán.¹⁶² ČIŽP je povinna informovat o zahájení řízení o přestupku příslušný orgán státní správy lesního hospodářství. Odvolacím orgánem proti rozhodnutí ČIŽP je MŽP.¹⁶³

Z konkrétních činností ČIŽP zjišťuje nedostatky a škody na funkcích lesa jako složce životního prostředí, jejich příčin a osoby zodpovědné za jejich vznik nebo trvání. Dále vyžaduje odstranění a nápravu zjištěných nedostatků, jejich příčin a škodlivých následků a ukládá opatření k jejich odstranění a nápravě. Také provádí kontrolu uložených opatření, zjistí-li, že opatření nejsou splněna, je oprávněna stanovit k jejich splnění náhradní lhůtu. V případě hrozící škody je pak oprávněna nařídit omezení, případně zastavení výroby nebo jiné činnosti, a to až do doby odstranění nedostatků a jejich příčin.¹⁶⁴

Přestože není ČIŽP zákonem č. 289/1995 Sb. o lesích, ve znění pozdějších předpisů, orgánem státní správy lesů, lze některé pravomoci dle tohoto zákona dovodit z pravomocí stanovených zákonem o ČIŽP. Toto potvrzuje rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 A 82/2002 – 44.¹⁶⁵

Mimo obecně ochranu lesa je ČIŽP také orgánem veřejné správy v oblasti ochrany a reprodukce genofundu a lesních dřevin a uvádění reprodukčního materiálu do oběhu,¹⁶⁶ v této oblasti také projednává některé přestupky. Dalšími orgány

---

¹⁶⁰ Z. č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶¹ Česká inspekce životního prostředí [online]. ČIŽP.cz, 2. 12. 2014 [Cit. 18. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Pusobnosti>>.

¹⁶² § 4 zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶³ Tamtéž § 6

¹⁶⁴ Tamtéž § 3

¹⁶⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. Listopadu 2003 sp. Zn. 7 A 82/2002.

¹⁶⁶ § 26 zákona č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

projednávacími přestupky dle tohoto zákona jsou obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady.¹⁶⁷

---

¹⁶⁷ Tamtéž § 35

3. Vybrané případy

Je zřejmé, že ČIŽP zaujímá v ochraně složek životního prostředí přední postavení. Rozhodně o tom svědčí nepřehledné množství pravomocí v nespočtu předpisech. Proto je vhodné uvést alespoň několik případů, jež ČIŽP v posledních letech rozhodovala dle jednotlivých složek životního prostředí a zákonů pod ně spadajících, jako ukázkou toho, že své pravomoci skutečně efektivně využívá k ochraně životního prostředí.

Ve složce ochrany ovzduší se ČIŽP týkají zejména zákony o ochraně ovzduší a o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu a o fluorovaných skleníkových plynech.

ČIŽP V květnu 2019 již potřetí uložila pokutu dle zákona o ochraně ovzduší společnosti UPIA International, a to ve výši 600 000 Kč. Tato společnost provozuje termické čisticí zařízení v obci Studénka u Nového Jičína, tj. tepelným čištěním se zde odstraňují nánosy barev ze závěsů používaných v lakovnách při povrchové úpravě plastových dílů u nových automobilů. První pokuta byla uložena v roce 2015 ve výši 95 000, a to za provoz termického zařízení bez povolení, a druhá v roce 2017 ve výši 140 000 za překročení limitu pro tuhé znečišťující látky v 95 případech. Třetí pokuta je tedy nejvyšší, a to zaslouženě. ČIŽP ji uložila za hned trojí porušení podmínek stanovených krajským úřadem, a to za nesplněnou stanovenou minimální teplotu v dopalovací komoře, kdy v období 1. 6. Až 31. 7. 2017 nebyla dodržena přibližně ve dvou třetinách provozu, dále za neprovádění soustavného měření obsahu kyslíku v dopalovací komoře v období od ledna do srpna 2017, a naposled za to, že kamery v průběhu června a července 2017 ve 33 případech nesnímaly vstupní suroviny při vstupu do spalovací komory, ač toto měly monitorovat nepřetržitě.¹⁶⁸

V říjnu 2018 uložila ČIŽP pokutu dle zákona o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu a o fluorovaných skleníkových plynech potravinovému řetězci společnosti BILLA spol. s r. o., a to ve výši 290 000 Kč.¹⁶⁹ Společnost BILLA v provozovnách ve Strakonících, Hořicích, Čestlicích, Přerově a Turnově nezajistila

---

¹⁶⁸ JANDOVÁ, Jana. *Společnost UPIA International ze Studénky už dostala třetí pokutu za porušování zákona na ochranu ovzduší* [online]. ČIŽP.cz, 16. 5. 2019 [Cit. 12. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Spolecnost-UIPA-International-ze-Studenky-uz-dostala-treti-pokutu-za-porusovani-zakona-na-ochranu-ovzdusi.html>>.

¹⁶⁹ NASTOUILOVÁ, Radka. *Potravinářský řetězec BILLA neprováděl zkoušky těsnosti u chladicích a mrazicích zařízení. Dostal pokutu 290 tisíc korun* [online]. ČIŽP.cz, 10. 10. 2018 [Cit. 12. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Potravinarsky-retezec-BILLA-neprovadel-zkousky-tesnosti-u-chladicich-a-mrazicich-zarizeni-Dostal-pokutu-290-tisic-korun.html>>.

kontrolu těsnosti chladicích zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů, nevedla záznamy o zařízení, neprovozovala systém detekce úniku chladiva a neprováděla kontroly funkce detekce úniku chladiva.¹⁷⁰

Ve složce ochrany vody je podstatné se zabývat případy dle vodního zákona. Zajímavým případem je rozhodnutí z roku 2018 týkající se porušování vodního zákona v období od listopadu 2014 do září 2017 společností SKIAREÁL KLÍNOVEC s. r. o. Zajímavý případ je to jednak výši pokuty, a to 1 018 250 Kč, ale zejména faktem, že v poslední době klesá případů porušování vodního zákona ski areály. ČIŽP provedla v období od 1. 10. 2017 do 17. 5. 2018 celkem 46 šetření ve ski areálech, přičemž k pochybení došlo u přibližně 11 %, kdežto v předchozím období u 33 %. Z uvedeného vyplývá, že z celorepublikového hlediska se situace ve ski areálech zlepšuje, avšak SKIAREÁL KLÍNOVEC s. r. o. z tohoto trendu vyčnívá. Nejčastějším porušením vodního zákona ve ski areálech zpravidla bývá odběr většího množství povrchových nebo podzemních vod, než bylo povoleno vodoprávním úřadem.¹⁷¹ Naproti tomu SKIAREÁL KLÍNOVEC s. r. o. platnost povolení k odběru z vodní nádrže Háj 1 vůbec neměl, jelikož to mu vypršelo již v roce 2005, tudíž odebral 97 825 m³ neoprávněně. ČIŽP také zjistila nedodržení minimálního zůstatkového průtoku ve vodním toku pod vodním dílem Háj 2. Výše pokuty se odvíjela právě od množství neoprávněně odebrané vody.¹⁷²

Složka odpadového hospodářství se skládá ze samotného odpadového hospodářství, zde se postupuje dle zákona o odpadech, a z dalších zákonů.

Významným případem, ve kterém se postupovalo dle zákona o odpadech, je rozhodnutí ČIŽP z roku 2018 o uložení pokuty ve výši 5 000 000 Kč společnosti Kalibo s. r. o. Jedná se o nejvyšší pokutu uloženou v roce 2018, a zároveň nejvyšší vůbec v Praze a Středočeském kraji.¹⁷³ Společnost Kalibo s. r. o. porušila zákon o odpadech tím, že přijímala velké množství odpadů z kategorie ostatní a nebezpečný,

¹⁷⁰ Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2018* [online]. ČIŽP.cz, 29. 4. 2019 [cit. 12. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocní-zprava-CIZP-2018.html>>. 23 s.

¹⁷¹ NASTOUILOVÁ, Radka. *ČIŽP zkontrolovala ski areály. Z výsledků je vidět výrazný pokles zjištěných porušení. Klínovec to přišlo draho.* [online]. ČIŽP.cz, 21. 5. 2018 [Cit. 12. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/CIZP-zkontrolovala-ski-arealy-Z-vysledku-je-videt-vyrazny-pokles-zjisteny-porušení-Jen-Klinovec-to-prislo-draho.html>>

¹⁷² Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2018* [online]. ČIŽP.cz, 29. 4. 2019 [cit. 12. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocní-zprava-CIZP-2018.html>>. 31 s.

¹⁷³ NASTOUILOVÁ, Radka. *Česká inspekce životního prostředí provedla vloni přes 16,5 tisíce kontrol a uložila pokuty za více než 100 milionů korun.* [online]. ČIŽP.cz, 29. 4. 2019 [Cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Ceska-inspekce-zivotního-prostředí-provedla-vloni-přes-16-5-tisíce-kontrol-a-uložila-pokuty-za-vice-nez-100-milionu-korun.html>>.

i když k jejich převzetí nebyla oprávněna. Dále tato společnost zaslala nepravdivé Hlášení o produkci a nakládání s odpady. Nebylo z něj jasné, co se skutečně stalo s přijatými odpady. ČIŽP také podala podnět na příslušný živnostenský úřad, který poté společnosti Kalibo s. r. o. zrušil živnostenské oprávnění.¹⁷⁴

Z případů dle ostatních zákonů týkajících se odpadového hospodářství, je vhodné zmínit rozhodnutí ČIŽP o pokutě uložené společnosti ArcelorMittal Ostrava a. s. Té byla uložena pokuta ve výši 1 800 000 Kč, a to za porušení zákona o obalech, konkrétně za dlouhodobé neplnění povinnosti zajistit další využití či recyklaci obalů z výrobků.¹⁷⁵ Výše pokuty byla ovlivněna jednak faktem, že se jednalo o opakované porušení, šlo již o třetí porušení stejných povinností stanovených zákonem o obalech, a jednak tím, že společnost ArcelorMittal Ostrava a. s. je osobou uvádějící na trh v ČR velké množství obalů.¹⁷⁶

Co se týče chemického zákona, ČIŽP sice projednává některé přestupky dle tohoto zákona, ale její pravomoc je spíše okrajová. Nejvýraznějším rozhodnutím ČIŽP dle tohoto zákona za několik let je pokuta ve výši 150 000 Kč společnosti Klásek Trading s. r. o., která jako dovozce uváděla na trh v roce 2017 nebezpečné chemické látky obsažené v pyrotechnice.¹⁷⁷

Ve složce ochrany přírody a krajiny je vhodné se zabývat jak případy dle zákona o ochraně přírody a krajiny, tak dle některých zvláštních zákonů. Mnohdy se postupuje dle více zákonů najednou.

Významným rozhodnutím dle zákona o ochraně přírody a krajiny je rozhodnutí ČIŽP o pokutě ve výši 520 000 Kč uložené stavební společnosti AQUASYS spol. s r. o. Pokutu firma dostala za to, že na jaře 2015 vykácela nejméně 1400 m² dřevin bez povolení a za navezení a rozhrnování stavebních a demoličních odpadů, zemin a

---

¹⁷⁴ Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2018* [online]. ČIŽP.cz, 29. 4. 2019 [cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocní-zprava-CIZP-2018.html>>. 45 s.

¹⁷⁵ JANDOVIČ, Jana. *Společnost ArcelorMittal dostala od inspektorů ČIŽP pokutu 1,8 milionu korun za dlouhodobé porušování zákona o obalech*. [online]. ČIŽP.cz, 23. 8. 2018 [Cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Spolecnost-ArcelorMittal-dostala-od-inspektoru-CIZP-pokutu-1-8-milionu-korun-za-dlouhodobé-porusovani-zakona-o-obalech.html>>.

¹⁷⁶ Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2018* [online]. ČIŽP.cz, 29. 4. 2019 [cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocní-zprava-CIZP-2018.html>>. 47 s.

¹⁷⁷ NASTOUPILOVÁ, Radka. *Firma dovážela z Číny pyrotechniku s obsahem nebezpečných chemických látek. Za porušení zákona i předpisů EU dostala od ČIŽP pokutu 150 tisíc korun*. [online]. ČIŽP.cz, 23. 7. 2019 [Cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Firma-dovazela-z-Ciny-pyrotechniku-s-obsahem-nebezpecnych-chemickych-latek-Za-poruseni-zakona-i-predpisu-EU-dostala-od-CIZP-pokutu-150-tisic-korun.html>>.

kamení v Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy.¹⁷⁸ Toto jednání ČIŽP kvalifikovala jako výkon zakázaných činností ve zvláště chráněném území, konkrétně porušení zákazu hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území na území první a druhé zóny CHKO způsobem vyžadujícím intenzivní technologie. Všechny činnosti zde prováděné byly prováděny bez platného rozhodnutí orgánu ochrany přírody.¹⁷⁹ Jednalo se o již třetí pokutu uloženou společnosti AQUASYS spol. s r. o. v souvislosti nelegální činností v CHKO Žďárské vrchy, předchozí pokuty byly v celkové výši 420 000 Kč.¹⁸⁰

Dle zákona o ochraně druhů volně žijících živočichů a rostlin provádí ČIŽP kontrolu dodržování tohoto zákona. V roce 2018 bylo dle tohoto zákona inspektory ČIŽP provedeno celkem 593 kontrol, pokutových řízení bylo vedeno 206, a v oblasti CITES byly uloženy pokuty v celkové výši 649 000 Kč (jedná se pouze o pravomocná rozhodnutí).¹⁸¹ Je tedy zřejmé, že pokuty nebyly ukládány ve statisícových částkách, výjimku tvoří pouze pokuta ve výši 100 000 Kč uložená společnosti provozující zverimexy AGROPET s. r. o., která nenahlásila prodej a úhyn u 34 exemplářů želv zelenavých a želv vroubených. Dále nevedla záznamy o obchodu s těmito exempláři a některé exempláře prodala v rozporu s právními předpisy EU.¹⁸²

Asi nejzajímavějším případem z roku 2018 vůbec, je rozhodnutí ČIŽP týkající se ochrany lesa, a to rozhodnutí o uložení pokuty 3 500 000 Kč státnímu podniku Lesy České republiky (dále jen „LČR“).¹⁸³ Nejzajímavějším ne ani tak z hlediska výše uložené pokuty, která je sice alarmující, ale spíše z toho hlediska, že byla uložena orgánem státní správy státnímu podniku. K uložení této pokuty došlo proto, že ve státních lesích Moravskoslezského kraje, jež spravují LČR, byla většina – cca 1,5

---

¹⁷⁸ JANDOVÁ, Jana. *Za vykácení dřevin, zničení mokřadu a poškození půdního povrchu v CHKO dostala firma AQUASYS pokutu 520 tisíc korun.* [online]. ČIŽP.cz, 16. 6. 2016 [Cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Za-vykaceni-drevin-zniceni-mokradu-a-poskozeni-pudniho-povrchu-v-CHKO-dostala-firma-AQUASYS-pokutu-520-tisic-koron.html>>.

¹⁷⁹ Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2017* [online]. ČIŽP.cz, 21. 6. 2018 [cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocní-zprava-CIZP-2017.html>>. 68 s.

¹⁸⁰ JANDOVÁ, Jana. *Za vykácení dřevin, zničení mokřadu a poškození půdního povrchu v CHKO dostala firma AQUASYS pokutu 520 tisíc korun.* [online]. ČIŽP.cz, 16. 6. 2016 [Cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Za-vykaceni-drevin-zniceni-mokradu-a-poskozeni-pudniho-povrchu-v-CHKO-dostala-firma-AQUASYS-pokutu-520-tisic-koron.html>>.

¹⁸¹ Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2018* [online]. ČIŽP.cz, 29. 4. 2019 [cit. 15. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocní-zprava-CIZP-2018.html>>. 49 s.

¹⁸² NASTOUPILOVÁ, Radka. *Obchodovali s kriticky ohroženými želvami a nevedli o tom záznamy. Od inspektorů ČIŽP dostali pokutu sto tisíc korun.* [online]. ČIŽP.cz, 4. 4. 2018 [Cit. 15. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Obchodovali-s-kriticky-ohrozenymi-zelvami-a-nevedli-o-tom-zaznamy-Od-inspektoru-CIZP-dostali-pokutu-sto-tisic-koron.html>>.

¹⁸³ Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2018* [online]. ČIŽP.cz, 29. 4. 2019 [cit. 15. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocní-zprava-CIZP-2018.html>>. 61 s.

milionu m³ z 2,1 milionu m³ – vytěženého dřeva napadena kůrovcem.¹⁸⁴ Právě Moravskoslezský kraj je kůrovcovou kalamitou postižen nejvíce,¹⁸⁵ právě proto se zřejmě jedná o takovou výši pokuty.

---

¹⁸⁴ Lesy České republiky. *Aktuálně o kůrovcové kalamitě - časté dotazy / Moravskoslezský kraj* [online]. lesy.cz, 15. 8. 2019 [Cit. 15. 8. 2019]. Dostupné na <<https://lesy.cz/media/kurovec-caste-dotazy/moravskoslezsky-kraj/>>.

¹⁸⁵ MZE. *Ministr zemědělství: Boj s kůrovcem bude stát miliardy, je třeba přistoupit ke zcela mimořádným opatřením* [online]. lesy.cz, 12. 9. 2018 [Cit. 15. 8. 2019]. Dostupné na <<https://lesy.cz/tiskova-zprava/ministr-zemedelstvi-boj-s-kurovcem-bude-stat-miliardy-je-treba-pristoupit-ke-zcela-mimoradnym-opatrenim/>>.

Závěr

ČiŽP je na našem území prvním inspekčním orgánem, který provádí dozor nad všemi složkami životního prostředí. ZČiŽP se sice zabývá přímo pouze ochranou lesa, do řady jiných zákonů však naštěstí byla postupně včleněna pravomoc ČiŽP rozhodovat také v ostatních složkách životního prostředí, tj. ovzduší, voda, odpady a příroda a krajina.

Naštěstí a bohužel zároveň ČiŽP není jediným orgánem vykonávajícím dozor nad složkami životního prostředí. Jistě, ČiŽP nedokáže pokrýt kontrolu veškerých činností veškerých znečišťovatelů životního prostředí, např. u přeshraničního dovozu exemplářů CITES hrají větší a jistě i efektivnější roli celní úřady než ČiŽP. ČiŽP zde často nastupuje až v případě zjištění porušení zákona. Proto je jistě správně, že takovou kontrolu často provádí právě jiné úřady než je ČiŽP. Na druhou stranu, ve spoustě případů je pro řešení dané situace nutná spoluúčast a kooperace několika orgánů ochrany životního prostředí, což může mít za následek rigidnost postupu řešení dané situace.

Tato práce je uceleným náhledem na ČiŽP jako orgán ochrany přírody a jejích jednotlivých složek. Jak vyplývá z výše uvedeného, v některých oblastech má pravomoci rozsáhlejší, v některých jen velmi omezené. Téměř ve všech oblastech, ve kterých ČiŽP vykonává státní správu, také projednává některé přestupky. Každý zákon si však stanoví, které přestupky projedná právě ČiŽP, a které projedná jiný, vhodnější orgán. Tím je celá ochrana životního prostředí roztržena dále do nespočtu dalších právních předpisů.

Efektivnost práce ČiŽP můžeme pozorovat na vybraných případech z nedávné doby uvedených v poslední kapitole. V této kapitole byly rozebrány případy z každé složky ochrany životního prostředí, v některých složkách i více případů dle podsložek. Měřítkem významu uložených pokut byla zejména uložená výše pokuty, výjimky tvořily v případě ochrany ovzduší dle zákona o ochraně ovzduší také opakovanost porušení zákona, v případě ochrany vody opačná tendence uvedeného porušování v případě jiných skiareálů, v případě dle zákona o ochraně přírody a krajiny o opakované porušení zákona, a konečně v případě ochrany lesa uložení pokuty státnímu podniku.

Právě na vybraných případech je znát, že je to odpadové hospodářství a ochrana lesa, kde jsou nejčastěji porušovány právní předpisy, a následně za toto

porušování také ukládány sankce. Řešením by mohlo být zvýšení sazeb sankcí doprovázené častějšími kontrolami, což by však vyžadovalo větší personální zajištění ČIŽP. Efektivnějším řešením by mohlo být předcházení porušování těchto předpisů, a to formou dotací či jiné veřejné finanční pomoci, například na lepší systém zpracování odpadu v odpadovém hospodářství či na boj se škůdci v ochraně lesa.

Seznam použitých zdrojů

Monografie:

1. JANČÁŘOVÁ, Ilona a kol., *Právo životního prostředí: obecná část*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2016.
2. JANČÁŘOVÁ, Ilona a kol., *Právo životního prostředí: zvláštní část*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2016.
3. CHMELÍK, Jan a kol., *Ekologická kriminalita a možnosti jejího řešení*. Praha: Linde Praha, a. s., 2005.
4. HANÁK, Jakub, PRŮCHOVÁ, Ivana a kol. *Kontrolní mechanismy při prosazování ochrany životního prostředí*. 1. Vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2017.
5. DUDOVÁ, Jana. *Právo na ochranu veřejného zdraví*. 1. Vydání. Praha: Linde Praha, 2011.
6. DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Mezinárodní právo životního prostředí. II. Část*. Beroun: Eva Roztoková – IFEC, 2008.

Právní předpisy:

1. Zákon č. 282/1991 Sb., O české inspekci životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů
4. Zákon č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění pozdějších předpisů
5. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
6. Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
7. Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

8. Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
9. Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
10. Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
11. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
12. Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
13. Zákon č. 162/2003 Sb., o zoologických zahradách, ve znění pozdějších předpisů
14. Zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů
15. Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů
16. Zákon České národní rady č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů
17. Zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
18. Zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
19. Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů
20. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
21. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
22. Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

23. Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů

24. Deklarace Konference Organizace spojených národů o životním prostředí ze dne 16. Června 1972

25. Rotterdamská úmluva o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu ze dne 10. Zář 1998, ve znění pozdějších předpisů

26. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. Června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky

Judikáty:

1. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. Května 2013, sp. Zn. 3 As 23/2013.
2. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. Listopadu 2003 sp. Zn. 7 A 82/2002.

Internetová stránka:

1. Česká inspekce životního prostředí [online]. Čižp.cz, 4. 8. 2016 [cit. 22. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/slozky-CIZP>>.
2. Česká inspekce životního prostředí [online]. Čižp.cz, 26. 11. 2014 [cit. 8. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Ochrana-ovzdusi-1>>.
3. Česká inspekce životního prostředí [online]. Čižp.cz, 5. 6. 2014 [cit. 8. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/ochrana-vod-1>>.
4. Česká inspekce životního prostředí [online]. Čižp.cz, 29. 11. 2012 [cit. 8. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Odpadove-hospodarstvi-1>>.
5. Česká inspekce životního prostředí [online]. Čižp.cz, 15. 8. 2016 [cit. 8. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/ochrana-prirody-1>>.
6. Česká inspekce životního prostředí [online]. Čižp.cz, 29. 11. 2012 [cit. 8. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/ochrana-lesa-1>>.
7. Česká inspekce životního prostředí [online]. Čižp.cz, 4. 12. 2014 [cit. 10. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Reditel>>.

8. Česká inspekce životního prostředí [online]. Čižp.cz, 2. 12. 2014 [cit. 22. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Pusobnosti>>.
9. Česká inspekce životního prostředí [online]. Čižp.cz, 10. 11. 2015 [cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/About-IMPEL.html>>.
10. Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2018* [online]. Čižp.cz, 29. 4. 2019 [cit. 10. 7. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocnizprava-CIZP-2018.html>>.
11. Česká inspekce životního prostředí. *Výroční zpráva 2017* [online]. Čižp.cz, 21. 6. 2018 [cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Vyrocnizprava-CIZP-2017.html>>.
12. Ministerstvo životního prostředí [online]. Mžp.cz, 6. 8. 2019 [cit. 6. 8. 2019]. Dostupné na <https://www.mzp.cz/cz/stare_ekologicke_zateze>.
13. IMPEL [online]. Impel.eu, 6. 8. 2019 [cit. 6. 8. 2019]. Dostupné na <<https://impel.eu/about-impel/>>.
14. Lesy České republiky. *Aktuálně o kůrovcové kalamitě - časté dotazy / Moravskoslezský kraj* [online]. lesy-cr.cz, 15. 8. 2019 [Cit. 15. 8. 2019]. Dostupné na <<https://lesy-cr.cz/media/kurovec-caste-dotazy/moravskoslezsky-kraj/>>.
15. MZE. *Ministr zemědělství: Boj s kůrovcem bude stát miliardy, je třeba přistoupit ke zcela mimořádným opatřením* [online]. lesy-cr.cz, 12. 9. 2018 [Cit. 15. 8. 2019]. Dostupné na <<https://lesy-cr.cz/tiskova-zprava/ministr-zemedelstvi-boj-s-kurovcem-bude-stat-miliardy-je-treba-pristoupit-ke-zcela-mimoradnym-opatrenim/>>.

Články ČIŽP:

1. VUČKA, Václav. O jednom významném, ale zapomenutém výročí. [online]. Čižp.cz, 29. 10. 2010 [cit. 28. 7. 2019]. Dostupné na <<http://cizp.cz/O-jednom-vyznamnem-ale-zapomenutem-vyroci.html>>.
2. JANDOVÁ, Jana. *Společnost UPIA International ze Studénky už dostala třetí pokutu za porušování zákona na ochranu ovzduší* [online]. ČIŽP.cz, 16. 5. 2019 [Cit. 12. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Spolecnost-UPIA-International-ze-Studenky-uz-dostala-treti-pokutu-za-porusovani-zakona-na-ochranu-ovzdusi.html>>.

3. NASTOUIPOVÁ, Radka. *Potravinářský řetězec BILLA neprováděl zkoušky těsnosti u chladicích a mrazicích zařízení. Dostal pokutu 290 tisíc korun* [online]. ČIŽP.cz, 10. 10. 2018 [Cit. 12. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Potravinarsky-retezec-BILLA-neprovadel-zkousky-tesnosti-u-chladicich-a-mrazicich-zarizeni-Dostal-pokutu-290-tisic-korun.html>>.
4. NASTOUIPOVÁ, Radka. *ČIŽP zkontrolovala ski areály. Z výsledků je vidět výrazný pokles zjištěných porušení. Klínovec to přišlo draho.* [online]. ČIŽP.cz, 21. 5. 2018 [Cit. 12. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/CIZP-zkontrolovala-ski-arealy-Z-vysledku-je-videt-vyrazny-pokles-zjisteny-ch-poruseni-Jen-Klinovec-to-prislo-draho.html>>
5. NASTOUIPOVÁ, Radka. *Česká inspekce životního prostředí provedla vloni přes 16,5 tisíce kontrol a uložila pokuty za více než 100 milionů korun.* [online]. ČIŽP.cz, 29. 4. 2019 [Cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Ceska-inspekce-zivotniho-prostredi-provedla-vloni-pres-16-5-tisice-kontrol-a-ulozila-pokuty-za-vice-nez-100-milionu-korun.html>>.
6. JANDOVÁ, Jana. *Společnost ArcelorMittal dostala od inspektorů ČIŽP pokutu 1,8 milionu korun za dlouhodobé porušování zákona o obalech.* [online]. ČIŽP.cz, 23. 8. 2018 [Cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Spolecnost-ArcelorMittal-dostala-od-inspektoru-CIZP-pokutu-1-8-milionu-korun-za-dlouhodobu-porusevani-zakona-o-obalech.html>>.
7. NASTOUIPOVÁ, Radka. *Firma dovážela z Číny pyrotechniku s obsahem nebezpečných chemických látek. Za porušení zákona i předpisů EU dostala od ČIŽP pokutu 150 tisíc korun.* [online]. ČIŽP.cz, 23. 7. 2019 [Cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Firma-dovazela-z-Ciny-pyrotechniku-s-obsahem-nebezpecnych-chemicky-latek-Za-poruseni-zakona-i-predpisu-EU-dostala-od-CIZP-pokutu-150-tisic-korun.html>>.
8. JANDOVÁ, Jana. *Za vykáčení dřevin, zničení mokřadu a poškození půdního povrchu v CHKO dostala firma AQUASYS pokutu 520 tisíc korun.* [online]. ČIŽP.cz, 16. 6. 2016 [Cit. 13. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Za-vykaceni-drevin-zniceni-mokradu-a-poskozeni>>

[pudního-povrchu-v-CHKO-dostala-firma-AQUASYS-pokutu-520-tisic-korun.html](#)>.

9. NASTOUPILOVÁ, Radka. *Obchodovali s kriticky ohroženými želvami a nevedli o tom záznamy. Od inspektorů ČIŽP dostali pokutu sto tisíc korun.* [online]. ČIŽP.cz, 4. 4. 2018 [Cit. 15. 8. 2019]. Dostupné na <<http://www.cizp.cz/Obchodovali-s-kriticky-ohrozenymi-zelvami-a-nevedli-o-tom-zaznamy-Od-inspektoru-CIZP-dostali-pokutu-sto-tisic-korun.html>>.

Abstrakt

Česká inspekce životního prostředí je orgán státní správy s celostátní působností pověřený dozorem nad dodržováním právních předpisů v oblasti životního prostředí zřízený v roce 1991. Česká inspekce životního prostředí má elementární právní základ v zákoně o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, a dále ve speciálních zákonech dle jednotlivých oblastí činnosti. Česká inspekce životního prostředí se zabývá ochranou jednotlivých složek životního prostředí, tj. ovzduší, voda, odpadové hospodářství, příroda a krajina a les. K tomu má různorodé pravomoci stanovené jednotlivými zákony, a to zejména kontroly, ukládání pokut a zastavení činnosti. Praktickou činností České inspekce životního prostředí se zabývají jednotlivé významné případy dle jednotlivých složek životního prostředí uvedené v této práci.

Abstract

Czech environmental inspection is government organ with nationwide operation responsible for supervising compliance with environmental legislation established in 1991. Czech environmental inspection has an elementary legal basis in Czech environmental inspection and its competence in forest protection law, further in special laws according to individual areas of activity. Czech environmental inspection deals with the protection of individual components of the environment, it is air, water, waste management, nature and landscape and forest. For this purpose, it has various powers laid down by individual laws, in particular, inspection, punishment by fines and suspension of activities. Individual important cases according to the individual components of the environment mentioned in this work deal with the practical activities of the Czech environmental inspection.

Seznam klíčových slov

Inspekce, životní prostředí, ochrana, ovzduší, voda, odpad, příroda a krajina,
les

Key words

Inspection, environment, protection, air, water, waste, nature and landscape,
forest